

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 2To/98/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3212010232
Dátum vydania rozhodnutia: 17. 05. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Patrik Príbelský, PhD.
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2016:3212010232.1

Uznesenie

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Patrika Príbelského PhD. a sudcov JUDr. Jozefa Janíka a JUDr. Dušana Krč - Šeberu, v trestnej veci proti obžalovanému M. J., nar. XX.XX.XXXX v K. nad K., trvale bytom F., A. č. XX/X, prechodne bytom M., ul. P.O. I. č. 38/35, pre prečin ublíženia na zdraví podľa § 156 ods.1, ods.2 písm. a) s poukazom na § 139 písm. c), e) Tr. zákona, o odvolaniach obžalovaného a prokurátora Okresnej prokuratúry Nové Mesto nad Váhom proti rozsudku Okresného súdu Bánovce nad Bebravou zo dňa 11.03.2015, sp. zn. 1T/4/2014-270, na verejnom zasadnutí konanom dňa 17. mája 2016 takto

r o z h o d o l :

Podľa § 319 Tr. poriadku sa odvolania obžalovaného M. J. a prokurátora

z a m i e t a j ú,

pretože nie sú dôvodné.

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom Okresného súdu Bánovce nad Bebravou zo dňa 11.03.2015, sp. zn. 1T/4/2014-270 bol obžalovaný M. J. uznaný za vinného zo spáchania prečinu ublíženia na zdraví podľa § 156 ods.1, ods.2 písm. a) s poukazom na § 139 písm. c), e) Tr. zákona, ktorého sa mal dopustiť na tom skutkovom základe, že

dňa 24.7.2012 v čase o 15.00 hod. v obci F. po predchádzajúcom vzájomnom slovnom konflikte a verbálnych nadávkach vošiel do rodinného domu č. XX/XX na ul. A., kde fyzicky napadol Z. J., nar. XX.XX.XXXX tak, že ho udrel päťou pravej ruky do oblasti ľavého oka, na čo tento spadol na zem, v dôsledku čoho mu spôsobil pomliaždenie mäkkých tkanív hlavy - tváre, v oblasti ľavého oka, s krvným výronom v danej oblasti a s vegetatívnou symptomatológiou, odreniny kože v oblasti ľavého oka, ktoré zranenia si vyžiadali dobu liečenia od 25.7.2012 do 8.8.2012.

Za to mu bol podľa § 156 ods.2, § 38 ods.3, § 36 písm. j) Tr. zákona uložený trest odňatia slobody vo výmere 12 mesiacov, výkon ktorého mu bol podľa § 49 ods.1 písm. a) Tr. zákona podmienenečne odložený na skúšobnú dobu určenú podľa § 50 ods.1 Tr. zákona v trvaní 18 mesiacov.

Uvedený rozsudok nenadobudol právoplatnosť, pretože ho v zákonnej lehote napadli odvolaniami prokurátor i obžalovaný. Odvolanie prokurátora smerovalo voči výroku o vine a treste a rovnako i odvolanie obžalovaného smerovalo voči výroku o vine a treste.

Prokurátor v dôvodoch odvolania poukázal na to, že súd prvého stupňa na rozdiel od obžaloby, uznal obžalovaného za vinného len zo spáchania prečinu ublíženia na zdraví, pričom nezistil naplnenie zákonných znakov skutkovej podstaty zločinu porušovania domovej slobody podľa § 194 ods.1, ods.3 písm. a) s poukazom na § 139 ods.1 písm. c), e) Tr. zákona. Vzhľadom na svedecké výpovede poškodeného, svedkov T. O. J., V. Y., Z. J. ml., má prokurátor za to, že obžalovaný svojím konaním naplnil i zákonné znaky skutkovej podstaty zločinu porušovania domovej slobody podľa § 194 ods.1, ods.3 písm. a) s poukazom na § 139 ods.1 písm. c), e) Tr. zákona. Je zrejmé, že poškodený pred skutkom

uvádzal, že si nepraje, aby otec obžalovaného a celá jeho rodina chodili do rodinného domu. Aj počas skutku poškodený žiadal obžalovaného, aby opustil priestory domu a dvor. Obžalovaný napriek tomu vošiel do domu. Nebolo dokázané, že by v deň incidentu svedok Z. J. ml. žiadal obžalovaného o pomoc. Navrhol preto, aby odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa zrušil a aby vec vrátil na nové prejednanie a rozhodnutie s tým, že súd prvého stupňa uzná vinu i za zločin porušovania domovej slobody a obžalovanému uloží úhrnný trest s probačným dohľadom a povinnosť ospravedlniť sa poškodenému.

Obžalovaný v dôvodoch odvolania poukázal na to, že sa stotožňuje s argumentáciou súdu prvého stupňa o nenaplnení zákonných znakov skutkovej podstaty zločinu porušovania domovej slobody. Nestotožňuje sa však so záverom, že naplnil zákonné znaky skutkovej podstaty prečinu ublíženia na zdraví. Z vykonaného dokazovania nebolo preukázané, že by sa dopustil úmyselného útoku proti poškodenému. Obžalovaný vošiel do dvora rodinného domu len za účelom nabratia vody pre psa. Bol to práve poškodený, ktorý ho napadol a následne v napádaní i pokračoval. Poškodený sa pokúšal obžalovanému z ruky vyraziť telefón, pričom obžalovaný pri reflexnom pohybe reagujúc na útok poškodeného, tohto nechtiac udrel. Obrana obžalovaného v tomto smere nebola vôbec vyvrátená, práve naopak, z dokazovania vyplynuli viaceré podstatné skutočnosti preukazujúcu pravdivosť obrany obžalovaného. Tieto okolnosti pri rešpektovaní zásady in dubio pro reo neumožňovali preto urobiť jednoznačný záver o vine obžalovaného. Zároveň z dokazovania vykonaného na hlavnom pojednávaní vyšli najavo skutočnosti umožňujúce urobiť záver o nedostatku materiálneho znaku prečinu v zmysle § 10 ods.2 Tr. zákona. V konaní obžalovaného absentuje predovšetkým subjektívna stránka trestného činu spočívajúca v úmyselnom ublížení na zdraví poškodeného. Obžalovaný neudrel poškodeného úmyselne, ale reflexne, keď sa bránil jeho útoku. Obžalovaný mal po útoku poškodeného pomliaždené šľachy na ruke a povrchové zranenia. Poškodený sám pripustil, že kliešťami zrejme udrel obžalovaného do ruky, keď mu chcel vziať telefón. Potvrdil tak vlastne podstatné časti obrany obžalovaného. Prvotný fyzický útok teda smeroval zo strany poškodeného na obžalovaného. Obžalovaný nemal žiaden úmysel ublížiť poškodenému. Samotná intenzita úderu ešte nemôže svedčiť o úmysle poškodiť zdravie. Úder zo strany poškodeného musel byť vyššej intenzity vzhľadom na rozbitie mobilného telefónu a to mohlo vyvolať i zapotácanie poškodeného. Hodnovernosť výpovede svedka T. O. J. je značne narušená výpoveďou Z. J. ml. a tiež L. Y. a Z. Y..

Na základe vykonaného dokazovania preto bolo potrebné všetky pochybnosti vyhodnotiť v prospech obžalovaného podľa § 2 ods.4 a ods. 10 Tr. poriadku, pretože nebol dostatočne preukázaný úmysel obžalovaného ublížiť poškodenému na zdraví v zmysle § 156 ods.1 Tr. zákona. Nebolo preto možné uznať obžalovaného za vinného zo spáchania uvedeného prečinu. Navyše nie je správna ani právna kvalifikácia podľa § 156 ods.2 písm. a) s poukazom na § 139 písm. c), e) Tr. zákona, pretože ku konaniu obžalovaného vôbec neprišlo v súvislosti so stavom, postavením, ani vekom poškodeného. Navyše, i pri závere o formálnom naplnení všetkých znakov prečinu ublíženia na zdraví, bolo možné aplikovať materiálny korektív a konanie obžalovaného v dôsledku toho neposúdiť ako trestný čin. Poukázal pritom i na rozhodnutie Okresnej prokuratúry Nové mesto nad Váhom č. Pv 769/12/3304 z 19.03.2013, ktoré však bolo neskôr zrušené.

Navrhol preto, aby krajský súd napadnutý rozsudok zrušil v celom rozsahu podľa § 321 ods.1 písm. b), d) Tr. poriadku a aby podľa § 322 Tr. poriadku krajský súd sám obžalovaného podľa § 285 písm. b) spod obžaloby oslobodil.

Verejné zasadnutie sa uskutočnilo bez prítomnosti poškodeného, ktorý bol o konaní verejného zasadnutia upovedomovaný na adrese na ktorej sa zdržiava, avšak upovedomenie si neprevzal.

Na verejnom zasadnutí konanom o odvolaní prokurátor krajskej prokuratúry uviedol, že odvolanie obžalovaného navrhuje ako nedôvodné zamietnuť a odvolaniu prokurátora navrhuje v plnom rozsahu vyhovieť.

Obhajca uviedol zhodné argumenty ako v písomnom zdôvodnení odvolania a navrhol, aby po zrušení napadnutého rozsudku krajský súd obžalovaného v plnej miere oslobodil a aby odvolanie prokurátora ako nedôvodné zamietol.

Obžalovaný sa pripojil k návrhu svojho obhajcu.

Podľa § 317 ods. 1 Tr. por. ak nezamietne odvolací súd odvolanie podľa § 316 ods. 1 Tr. por. alebo nezruší rozsudok podľa § 316 ods. 3 Tr. por., preskúma zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov rozsudku, proti ktorým odvolateľ podal odvolanie, ako aj správnosť postupu konania, ktoré mu predchádzalo. Na chyby, ktoré neboli odvolaním vytýkané, prihliadne len vtedy, ak by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1 Tr. por.

Podľa § 319 Trestného poriadku odvolací súd odvolanie zamietne, ak zistí, že nie je dôvodné.

Krajský súd preskúmajúc napadnutý rozsudok na základe podaného odvolania zistil, že odvolania obžalovaného ani prokurátora nie sú dôvodné.

Okresný súd v rámci procesného postupu rešpektoval a dodržal všetky základné zásady trestného konania uvedené v § 2 Tr. por., najmä však zásady zákonného procesu - § 2 ods.7 Tr. por., práva na obhajobu - § 2 ods.9 Tr. por., voľného hodnotenia dôkazov - § 2 ods.12 Tr. por., i rovnosti strán (kontradiktórnosti) - § 2 ods.14 Tr. por. Krajský súd preto konštatuje, že súd prvého stupňa dospel k vyhlásenému rozsudku po bezchybnom procesnom postupe a v súlade so všetkými procesnými ustanoveniami, ktoré tento proces upravujú.

Pokiaľ ide o skutkový stav krajský súd uvádza, že vo vzťahu k skutkovým zisteniam tvoriacim podstatu súdeného prečinu je napadnutý rozsudok výsledkom konania, pri ktorom súd prvého stupňa postupoval podľa ustanovení Trestného poriadku, pričom v konaní nezistil také chyby, ktoré by mohli mať vplyv na objasnenie skutkového stavu veci, tak ako je uvedený v rozsudku okresného súdu a zistenie, že skutok spáchal obžalovaný. Na základe vykonaného dokazovania prvostupňový súd vyvodil správne skutkové závery, pričom sa podrobne zaoberal dôkazmi, tak jednotlivo ako aj v súhrne a svoje závery riadne vysvetlil v odôvodnení rozhodnutia, ktoré je v intenciách ustanovenia § 168 ods.1 Tr. por.

K odvolacím námietkam prokurátora, že konanie obžalovaného bolo potrebné posúdiť i ako zločin porušovania domovej slobody podľa § 194 ods.1, ods.3 písm. a) s poukazom na §139 písm. c), e) Tr. zákona, uvádza krajský súd nasledovné:

Obžalovaný mal zločin porušovania domovej slobody spáchať tak, že mal neoprávnené vniknúť do obydlija iného - do dvora rodinného domu č. XX/XX v obci F. a následne do samotného domu. Tohto konania sa mal dopustiť zároveň na osobe blízkej a osobe vyššieho veku (svojom starom otcovi).

Podstatou spáchania trestného činu porušovania domovej slobody je konanie páchatel'a spočívajúce v neoprávnenom (nedovolenom) vniknutí do obydlija iného, prípadne v neoprávnenom zotrvaní v obydlii iného. Podstatným znakom je preto neoprávnenosť/nedovolenosť takéhoto konania zo strany páchatel'a. Ako už uviedol súd prvého stupňa, uvedený rodinný dom spolu s dvorom patril do bezpodielového spoluvlastníctva poškodeného a jeho manželky N.. Manželka poškodeného zomrela dňa 17.05.2012. S poukazom na ustanovenie § 460 Občianskeho zákonníka sa v momente smrti manželky poškodeného stali podielovými spoluvlastníkmi (§ 136 Občianskeho zákonníka) uvedeného rodinného domu a pozemkov k nemu patriacich aj potomkovia poškodeného a jeho manželky. Jedným zo spoluvlastníkov sa stal i otec obžalovaného - svedok O. J..

Z tejto skutočnosti potom vyplýva, že o akýchkoľvek dispozíciách s uvedenou nehnuteľnosťou a s tým spojenými zákazmi a príkazmi, nebol oprávnený rozhodovať výlučne poškodený. S poukazom na ustanovenie § 139 ods.2 Občianskeho zákonníka o hospodárení so spoločnou vecou rozhodujú spoluvlastníci väčšinou počítanou podľa veľkosti podielov. Pri rovnosti hlasov alebo ak sa väčšina alebo dohoda nedosiahne, rozhodne na návrh ktoréhokoľvek spoluvlastníka súd.

Ako už bolo uvedené, poškodený sám nebol oprávnený rozhodnúť o tom, či má obžalovaný zákaz vstupovať do dvora a miestností domu. Nebolo pritom vôbec preukázané, že by väčšina spoluvlastníkov (podľa veľkosti podielov) súhlasne rozhodla, že by obžalovaný mal odopretý prístup do uvedenej nehnuteľnosti. Podielových spoluvlastníkov pritom bez osobitného splnomocnenia nemôže zastupovať žiaden z ostatných spoluvlastníkov. Tu možno poukázať napríklad i na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn.: 1 Cdo/69/2006, podľa ktorého súhlas len niektorého zo spoluvlastníkov s tým, aby vec užívali tretie osoby, im nezakladá oprávnené užívanie spoločnej veci. Použitím argumentu a contrario je potom možné vyvodiť, že nesúhlas len niektorého zo spoluvlastníkov s tým, aby do nehnuteľnosti vstupovali tretie osoby, im nezakladá zákaz na vstupovanie do nehnuteľnosti, ak navyše dôvodne predpokladajú, že ostatní spoluvlastníci im vstup povolia.

V danom prípade je nepochybné, že obžalovaný do nehnuteľnosti a na pozemky k nej patriace v minulosti bežne vstupoval od detstva. Išlo o nehnuteľnosť jeho starých rodičov, navyše jedným zo spoluvlastníkov bol aktuálne i otec obžalovaného. Poškodený ako spoluvlastník nehnuteľnosti, sa v nej zdržiaval len príležitostne. V nehnuteľnosti sa prevažne zdržiaval a užíval ju svedok Z. J. ml. Práve na jeho žiadosť (teda na žiadosť oprávneného užívateľa) v ostatnom čase obžalovaný do dvora domu a domu samotného vstupoval, pretože svedok často potreboval pomoc obžalovaného. Svedok požíval alkohol a otec obžalovaného dokonca obžalovaného nabádal, aby svedka chodil „skontrolovať“, či je v poriadku.

Z uvedeného potom vyplýva, že obžalovaný nemal žiaden dôvod domnievať sa, že má vstup do uvedeného domu a na pozemky k nemu patriace zakázaný. Ak mu aj poškodený uvádzal, že si nepraje, aby na dvore domu a v dome zotrval, na takéto konanie nemal samostatne oprávnenie. Na tom nič

nemení ani prokurátorom uvádzaná okolnosť, že v daný deň svedok Z. J. ml. obžalovaného o návštevu nežiadal.

Na základe týchto argumentov možno súhrnne uviesť, že obžalovaný nemohol naplniť zákonné znaky skutkovej podstaty trestného činu porušovania domovej slobody podľa § 194 Tr. zákona, pretože na naplnenie jej znakov sa vyžaduje nežiaduce, bez súhlasu vlastníka (užívateľa), alebo proti jeho vôli uskutočnené vojenie do obydliá, ktorým sa zasahuje do domovej slobody. V danom prípade však nešlo o vojenie do obydliá bez súhlasu, pretože nesúhlas formuloval len jeden z oprávnených podielových spoluvlastníkov a obžalovaný mal dostatok dôvodov domnievať sa, že do nehnuteľnosti vstupovať môže. Neobstoja preto argumenty prokurátora, že konaním obžalovaného bola naplnená i skutková podstata trestného činu porušovania domovej slobody.

Okresný súd v napadnutom rozsudku podrobne rozobral dôvody, prečo neboli naplnené zákonné znaky uvedenej skutkovej podstaty a krajský súd sa so závermi okresného súdu preto v plnej miere stotožňuje a v podrobnostiach na ne poukazuje.

Na druhej strane vo vzťahu k tvrdeniu obžalovaného, že jeho konaním neboli naplnené zákonné znaky prečinu ublíženia na zdraví musí krajský súd uviesť, že s týmto tvrdením sa nemožno stotožniť.

Dokazovaním vykonaným v prípravnom konaní i na hlavnom pojednávaní bolo jednoznačne preukázané, že obžalovaný naplnil svojím konaním zákonné znaky skutkovej podstaty prečinu ublíženia na zdraví podľa § 156 ods.1, ods.2 písm. a) s poukazom na § 139 písm. c), e) Tr. zákona.

Je pravdou, že po vstupe obžalovaného do dvora rodinného domu to bol poškodený, ktorý ho slovnou i fyzicky „provokoval“, snažil sa mu vyraziť telefón z ruky a v tej súvislosti ho udrel po ruke.

Obžalovaný však napriek tomu, že bolo zrejmé, že poškodený má voči jeho prítomnosti výhrady (i keď nemal sám oprávnenie na zakázanie vstupu), na poškodeného reagoval sprvu slovnou a neskôr fyzickou agresiou. Následne však po tom, čo fyzická roztržka medzi ním a poškodeným skončila, reagoval na slová poškodeného náhlou agresiou, teda fyzickým útokom, keď zovretou päťou udrel poškodeného do tváre. Poškodený vtedy na neho už fyzicky neútočil, len opakoval, že obžalovaný nemá v dome čo robiť. Táto skutočnosť je jednoznačne preukázaná výpoveďou poškodeného, svedka O. J.. Krajský súd, na rozdiel od tvrdenia obžalovaného, nevzhladol žiadne relevantné skutočnosti, ktoré by v tomto smere vierohodnosť výpovede svedka O. J. spochybňovali.

Obžalovaný tvrdí, že bol k reakcii vyprovokovaný správaním poškodeného. Z vykonaného dokazovania však jednoznačne vyplynulo, že obžalovaný napadol poškodeného úderom až potom, čo ich predchádzajúca potýčka skončila. Bol to jednoznačne obžalovaný, ktorý v tomto čiastkovom konflikte prvý použil násilie.

Zo spáchania uvedenej trestnej činnosti je tak obžalovaný dostatočne usvedčovaný jednak svedeckými výpoveďami, ako i ostatnými listinnými dôkazmi (najmä znalecký posudok z odboru zdravotníctva) tak, ako to v odôvodnení napadnutého rozsudku uviedol už súd prvého stupňa.

V danom prípade sa preto v konaní obžalovaného nejednalo o reflexnú, „akútnu“ obranu z obavy zo správania poškodeného. Z uvedeného dôvodu niet preto ani dôvodov aplikovať ustanovenie § 10 ods.2 Tr. zákona o materiálnom korektíve. Vzhľadom na už uvedené skutočnosti vzhľadom na spôsob vykonania činu a jeho následky, okolnosti za ktorých bol spáchaný, mieru zavinenia a pohnútku páchatelia bola závažnosť činu vyššia ako nepatrná. Nebola zistená ani absencia subjektívnej stránky trestného činu. Práve naopak, obžalovaný tým, že na poškodeného náhle zaútočil po ukončení predchádzajúcej roztržky, chcel mu jasne spôsobiť Trestným zákonom predvídaný následok.

Nie sú správne ani odvolacie námietky obžalovaného v tom smere, že niet dôvod na právnu kvalifikáciu s poukazom na § 139 písm. c), e) Tr. zákona (na chránenej osobe), pretože ku konaniu obžalovaného nedošlo v súvislosti s vekom, postavením a stavom poškodeného. Na naplnenie znakov kvalifikovanej skutkovej podstaty podľa § 156 ods.2 písm. a) Tr. zákona s poukazom na § 139 písm. c), e) Tr. zákona sa nevyžaduje žiaden špecifický úmysel páchatelia. V tomto smere plne postačí, aby si páchatel bol vedomý, že osoba, voči ktorej útočí, je voči nemu osobou blízkou a zároveň osobou vyššieho veku. To v danom prípade obžalovanému (aj) ako vnukovi poškodeného jednoznačne zrejmé bolo a preto sú uvedené osobitné kvalifikačné pojmy plne pokryté jeho zavinením.

Podľa názoru krajského súdu tak bola obrana obžalovaného v plnej miere vyvrátená vyššie uvedenými dôkazmi.

Z uvedených skutočností potom vyplýva, že tvrdenia obžalovaného uvádzané v odvolaní neboli preukázané. Krajský súd ich považuje za účelové v snahe vyhnúť sa následkom trestnoprávnej zodpovednosti.

Obžalovaný teda svojím konaním naplnil všetky znaky skutkovej podstaty žalovaného trestného činu tak, ako to správne skonštatoval už okresný súd. Krajský súd potom v podrobnostiach odkazuje na odôvodnenie súdu prvého stupňa v napadnutom rozsudku.

Vo vzťahu k výroku o treste v napadnutom rozsudku krajský súd konštatuje, že pri ukladaní trestu okresný súd správne prihliadol na všetky skutočnosti a zásady dôležité z hľadiska jeho ukladania, najmä na spôsob spáchania činu a jeho následok, zavinenie, pohnútku, priťažujúce a poľahčujúce okolnosti, osobu páchatela, jeho pomery a možnosti nápravy. Správne bol obžalovanému uložený mierny prevýchovný trest na samej spodnej hranici trestnej sadzby s určením príslušnej skúšobnej doby. Z týchto dôvodov odvolania obžalovaného a prokurátora odvolací súd nepovažoval za dôvodné, preto ich podľa § 319 Tr. por. zamietol.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu zákon nepripúšťa žiadny ďalší riadny opravný prostriedok.